

1 Ce înseamnă executare în materie civilă și comercială?

„Executarea” corespunde etapei de executare silită a deciziilor judiciare și a altor titluri executorii (titluri de creanță, acte autentice și acte sub semnătură privată autentificate pentru anumite prestații). Această etapă - care îmbracă, în orice caz, un caracter jurisdicțional - prevede intervenția forței publice atunci când debitorul nu își achită în mod voluntar obligația.

2 Care este autoritatea sau autoritățile care au competență în materie de executare?

Autoritățile competente în materie de executare sunt instanțele ordinare. Cererea de refuz al executării, vizată de articolul 47, alineatul (1), din Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 [Regulamentul Bruxelles I (reformat)], trebuie adresată acestor instanțe.

3 Care sunt condițiile în care poate fi emis un titlu executoriu sau o hotărâre executorie?

Deținerea unui titlu executoriu este o condiție necesară și suficientă pentru inițierea unei proceduri de executare. Ca regulă generală, titlurile executorii sunt prevăzute de articolul 474 din Codul de procedură civilă și includ titlurile judiciare, pe de o parte, și titlurile extrajudiciare, pe de altă parte. Printre titlurile judiciare se numără hotărârile pronunțate și actele și măsurile adoptate de o autoritate judiciară în cursul sau ca urmare a unei proceduri jurisdicționale. Titlurile extrajudiciare includ titlurile de creață, actele autentice și actele sub semnătură privată pe care părțile le pot întocmi conform voinței lor.

3.1 Procedura

Executarea este inițiată prin notificarea către debitor a titlului executoriu supus executării, după transmiterea titlului investit cu formulă executorie, în conformitate cu articolul 475 din Codul de procedură civilă, și prin notificarea ordinului de plată; acesta din urmă constă în punerea în întârziere a debitorului de a-și onora obligațiile în termen de cel puțin zece zile, avertizându-l că, în lipsa efectuării plății la data scadentă, se va trece la executarea silită conform articolului 480 din Codul de procedură civilă. Același articol dispune, la alineatul 3, că ordinul de plată trebuie să indice în mod imperativ domiciliul ales al părții reclamante în municipalitatea unde își are sediul instanța competentă să se pronunțe asupra executării. În lipsa unui domiciliu ales, contestațiile la obligația de plată sunt de competența instanței locului unde a fost notificat actul, în timp ce notificările către partea solicitantă sunt efectuate pe lângă greșita instanței menționate. Odată îndeplinite aceste formalități, procedura de executare poate începe și, după prezentarea documentelor necesare susmenționate, executorul judecătoresc trece la urmărirea silită într-un termen imperativ de 90 de zile începând cu data notificării ordinului de plată. În orice caz, urmărirea silită nu poate fi efectuată înainte de data-limită indicată în ordinul de plată. În lipsa instituirii urmăririi silite în termenul prescris, ordinul de plată devine caduc (articolul 481). În cursul acestei etape procedurale, este necesară asistența unui avocat.

În lipsa unei cereri de atribuire sau de vânzare în termen de patruzeci și cinci de zile de la procedura de urmărire silită, aceasta din urmă devine nulă de drept.

Prin recurgerea la autoritatea statului, procedura de executare vizează garantarea executării silite a obligațiilor neîndeplinite. Aceasta poate fi utilizată atât pentru creanțele financiare, cât și pentru obligațiile de livrare a bunurilor mobile sau de predare a bunurilor imobile și pentru obligațiile de a face care sunt nefungibile.

3.2 Condițiile principale

Condiția necesară și suficientă pentru inițierea unei proceduri de executare este deținerea unui titlu executoriu care conferă un drept „cert, lichid și exigibil” (articolul 474). Gradul de „certitudine” variază în funcție de titlu: este de la sine înțeles că o hotărâre în primă instanță (executorie cu titlu provizoriu) are un grad de certitudine mai ridicat decât un titlu de creanță sau decât tranzacții juridice înscrise în acte autentice sau în acte sub semnătură privată autentificate.

4 Obiectul și natura măsurilor executorii

În cursul procedurii, judecătorul responsabil cu executarea poate adopta diverse măsuri, în general sub formă de *ordinanze* (ordonanțe). Acestea variază de la măsurile necesare garantării bune derulări a procedurii la cele cu o utilitate imediată cum ar fi, de exemplu, decretul de atribuire a bunului poprit persoanei care l-a achiziționat în cadrul unei licitații sau căreia i-a fost adjudecat.

4.1 Ce tipuri de bunuri pot face obiectul executării?

Pot constitui obiectul unei executări silite: a) bunurile mobile; b) bunurile imobile; c) creanțele debitorului și bunurile mobile pe care acesta din urmă le deține pe lângă un terț; d) acțiunile dintr-o societate.

Obligațiile de livrare a bunurilor mobile și de predare a bunurilor imobile, precum și obligațiile fungibile de a face și a nu face pot, de asemenea, constitui obiectul unei executări silite.

4.2 Care sunt efectele măsurilor executorii?

În ceea ce privește sumele de bani, prima etapă a executării este poprirea, care face ca bunurile poprite să nu fie disponibile pentru debitorul urmărit silit. Cu alte cuvinte, toate actele de dispoziție asupra acestor bunuri devin nule de drept și nu pot fi invocate în cadrul unei contestații la executare.

4.3 Care este valabilitatea măsurilor de acest fel?

Este vorba despre măsuri cu forță executorie, care permit admiterea pretențiilor creditorului și nu au, prin urmare, un caracter de constatare.

5 Există posibilitatea de a ataca hotărârea care stabilește o măsură de acest fel?

Normele juridice prevăd căi de recurs împotriva deciziilor și a actelor privind procedura de executare, pe care debitorul (și/sau terțul executat) le poate iniția pe calea contestației la executare; aceste căi de recurs pot genera două tipuri distincte de contestație:

- contestația la executare, în conformitate cu articolele 615 și 616 din Codul de procedură civilă, atunci când dreptul de a proceda la executare silită (și anume existența dreptului creditorului de a proceda la o executare silită) este contestat;

- contestația la actele executorii, în conformitate cu articolele 617 și 618 din Codul de procedură civilă, atunci când sunt invocate vicii de formă (pentru a contesta legalitatea actelor adoptate cu ocazia procedurii de executare).

Contestațiile la executare și la actele executorii care sunt formulate înainte de începerea executării silite sunt definite ca fiind contestații împotriva ordinului de plată, deoarece acestea sunt consecutive actului care anunță executarea: contestația este, într-adevăr, îndreptată împotriva ordinului de plată, prin intermediul unei citații depuse în fața instanței competente din punct de vedere material sau teritorial pentru suma în cauză, în virtutea prevederilor generale menționate în cod.

Dacă executarea este deja în curs, și anume dacă actul de urmărire silită a fost deja notificat debitorului, se formulează contestații la executare sau la actele executorii prin depunerea unui recurs specific în fața instanței înseși de executare.

Terți care pretind că au drepturi reale asupra bunurilor poprite pot formula recurs în fața instanței de executare atâta timp cât vânzarea sau atribuirea bunurilor în cauză nu a fost pronunțată.

Acest aspect este reglementat de dispozițiile prevăzute de articolele 615, 616, 617, 618 și 619 din Codul de procedură civilă.

6 Există limitări privind executarea, în special legate de protecția debitorului sau de termene?

În afara bunurilor declarate care nu pot fi urmărite silit prin dispozițiile legale speciale, nu pot fi poprite următoarele:

1) bunurile sacre și cele care servesc practicării unui cult;

2) verigheta, hainele, lenjeria, paturile, mesele și scaunele utilizate pentru servirea mesei, garderobe, comodele, frigiderul, tigăile și plitele de bucătărie, fie că sunt pe gaz sau electrice, mașina de spălat, ustensilele de curățenie și de bucătărie, precum și mobilierul destinat aranjării acestora, în măsura în care aceste bunuri sunt indispensabile debitorului și membrilor familiei sale cu care acesta locuiește; totuși, sunt excluse mobilele - cu excepția paturilor - care au o valoare economică importantă, dată în special de valoarea lor artistică recunoscută sau de vechimea acestora (antichități);

3) alimentele și combustibilii necesari, care să îi permită debitorului și altor persoane menționate la punctul de mai sus să subziste timp de o lună.

Sunt, de asemenea, excluse mobilele (cu excepția paturilor) cu o valoare economică importantă, dată în special de valoarea lor artistică recunoscută sau de vechimea acestora).

De asemenea, nu pot fi urmărite silit: armele și obiectele pe care debitorul are obligația de a le păstra în scopul îndeplinirii unui serviciu public; decorațiunile onorifice, scrisorile, registrele și, la modul general, înscrisurile de familie, precum și manuscrisele (cu excepția cazului în care acestea fac parte dintr-o colecție).

Printre celelalte bunuri care, de asemenea, nu pot fi urmărite silit în temeiul legii, se numără printre altele: bunurile aflate în proprietatea Statului, bunurile patrimoniale indisponibile ale Statului sau ale unei alte entități publice, bunurile destinate regimului patrimonial al familiei, bunurile aparținând instituțiilor eclesiastice și edificiilor de cult.

Procedura de executare poate fi îndeplinită cu succes în momentul în care termenul de prescripție al creanței invocate s-a scurs în întregime. Termenul de prescripție variază în funcție de textul de lege invocat. Totuși, trebuie subliniat faptul că legea stabilește uneori un termen de prescripție diferit în funcție de tipul de act prin care se constată creanța de încuviințare a executării. Cu titlu de exemplu, o creanță constatată printr-o hotărâre care are autoritate de lucru judecat este prescrisă într-o perioadă de zece ani, chiar dacă legea prevede, în general, un termen mai mic pentru acest tip de creanță.

Legiuitorul a prevăzut de curând că, la cererea creditorului, președintele tribunalului din locul unde debitorul își are reședința, domiciliul, locuiește sau își are sediul poate autoriza să se efectueze cercetarea bunurilor care trebuie poprite pe cale telematică (articolul 492 *bis* din Codul de procedură civilă, cu modificările aduse prin [Decretul-lege nr. 83 din 27 iunie 2015](#), convertit, după modificări, în [Legea nr. 132 din 6 august 2015](#)). Modalități de eșalonare a plăților în cadrul conversiei popririi au fost, de asemenea, introduse pentru executarea silită a bunurilor mobile.

Documente conexe

[Codice di procedura civile \(Cod de procedură civilă - articolele de la 474 la 482\)](#) (64 Kb)

Ultima actualizare: 22/12/2021

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.